

KONFRONTACJE XXVII-XIV

Rysunek, malarstwo

Kwiecień - maj 2014

Wystawa zamykająca działalność Studia Plastyki Wojewódzkiego, później Grodzkiego Domu Kultury w „pałacyku” przy ul. Wał Okrężny 37 w Gorzowie Wlkp. Studio Plastyki powołano dwadzieścia siedem lat temu jako autorską pracownię edukacyjną dla gorzowskiej młodzieży ubiegającej się o indeksy uczelni wymagających umiejętności rysunkowych i malarskich oraz wszystkich zainteresowanych nauką warsztatu plastycznego w systemie pozaszkolnym, czy pozazawodowym. Jako część jednostki wojewódzkiej wtedy stanowiło również wzorzec organizacyjny i dydaktyczny dla innych miejscowości. Obok zajęć pracownianych prowadzono przez wiele lat warsztaty uzupełniające w formie plenerów. W końcowym okresie tego kierunku edukacji przed 2000 r., urzeczywistniano do czterech tygodniowych plenerów w ciągu roku oraz wiele warsztatów plenerowych jednodniowych. Plenery jako rodzaj przykładu możliwości organizacyjnych działań integracyjno-kulturalnych przeprowadzano wspólnie z samorządami okolicznych mniejszych miast, co owocowało późniejszym już samodzielnym organizowaniem ich własnych warsztatów. Niektóre, jak w Witnicy, Ośnie Lubuskim, Drezdenku czy Barlinku prowadzone są do dzisiaj. W pierwszych latach działania Studia Plastyki uczestnikami zajęć byli głównie uczniowie szkół średnich przygotowujący się do egzaminów wstępnych na studia. Grupa dorosłych osób pracujących i będących w wieku pozaprodukcyjnym uczestniczyła wtedy jedynie wspólnie w warsztatach plenerowych. Wraz ze zmieniającą się ogólną strukturą edukacji średniej i wyższej po 1999 r. oraz większą aktywizacją osób pracujących w poszukiwaniu możliwości kształcenia artystycznego pozazawodowego zmieniał się przekrój wiekowy uczestników Studia Plastyki. W ten sposób powstawały grupy wielopokoleniowe, w których obok gimnazjalistów i licealistów na równych zasadach kształcili się dorośli pracujący i osoby w wieku pozaprodukcyjnym. Trend ten utrzymuje się do dzisiaj i jest charakterystycznym oraz wyjątkowym obecnie obrazem integracji grup wielopokoleniowych pracujących w obszarze edukacji artystycznej. Obok zajęć warsztatowych, od 2000 r. wprowadzono systematyczny cykl wykładów uzupełniających z zakresu sztuk plastycznych i architektury oraz powołano stałą, środowiskową galerię twórczości artystycznej Azyl Art. W ten sposób utworzono całościową strukturę umożliwiającą edukację artystyczną pozaszkolną dla młodzieży oraz pozazawodową dla dorosłych w dziedzinie plastyki, stanowiącą najlepsze odniesienie do roli i zadań domów kultury, prowadzonych na podstawie Ustawy o Działalności Kulturalnej. Tak przygotowana struktura pozwalała na prowadzenie zindywidualizowanej edukacji praktycznej oraz uzupełniającej teoretycznej, a także tworzyła możliwość niezależnej ekspozycji efektów wymienionej edukacji w postaci choćby corocznego Gorzowskiego Przeglądu Sztuk Wizualnych w dziedzinie fotografii i plastyki, a także stanowiła miejsce konfrontacji osiągnięć i zainteresowań innych. W tym czasie ze względów ekonomicznych oraz w wyniku zmiany roli

instytucji z wojewódzkiej na środowiskową zrezygnowano z prowadzenia warsztatów w formie plenerów. Program i dobór tematów podejmowanych w Studio Plastyki w dużej mierze uzależniony jest od poziomu wiedzy, doświadczenia grup tzw. początkujących i zaawansowanych. Zdarzały się więc lata (zwłaszcza ostatnie), kiedy zajęcia prowadzone były symultanicznie z kilkoma grupami o różnym stopniu zaawansowania. Jednak w swej podstawowej strukturze program przygotowany jest tak, aby uczestnicy przychodzący po raz pierwszy, zupełnie nieznający zagadnień technicznych mogli w ciągu roku, w systemie krok po kroku, mieć możliwość opanowania środków rysunkowych i malarskich na poziomie średnim. Swoboda doboru materiału dydaktycznego wynikająca z charakteru instytucji Domu Kultury daje możliwość niezwyklej elastyczności i akomodacji podejmowanych działań edukacyjnych do poziomu, potrzeb czy oczekiwań odbiorców i stanowi główną różnicę wobec edukacji szkolnej. Jednocześnie wieloletnia, ciągła, zintegrowana dostępność edukacji plastycznej o charakterze otwartym powoduje rodzaj inkulturacji środowiska. Dotyczy to szczególnie wychowanków Studia Plastyki tzw. pracujących, z których większość stanowi obecnie środowisko twórców oraz odbiorców sztuk plastycznych, a także innych form życia kulturalnego miasta. Praktyka zatem dowodzi, że rola edukacyjna instytucji kultury ma charakter wieloletni i uzależniona jest od kształtu tzn. komplementarności działań edukacyjnych oraz ich poziomu dydaktycznego. Jak zatem wyżej wspomniano **Studio Plastyki stanowi zespół integralnych form edukacyjnych** składający się z części warsztatowej w postaci podstawowej pracowni rysunku, pracowni malarstwa oraz fakultatywnie pracowni rzeźby, części uzupełniającej w postaci comiesięcznych wykładów, a także galerii wystawienniczej stanowiącej miejsce konfrontacji twórczości środowiska oraz środowisk i twórców innych miast. Powyższa forma została wypracowana i sprawdzona w okresie niemal trzech dekad i wydaje się, że obecnie w pełni spełnia oczekiwania uczestników podejmujących trud edukacji artystyczno-kulturalnej.

Ekspozycja jest formą przedstawienia prac i osób biorących udział w zajęciach edukacyjno-warsztatowych Studia Plastyki głównie ostatnich lat. Większość prezentowanych prac stanowią formy warsztatowe, które należy traktować jako obrazy ćwiczebne wskazujące kierunek i charakter form edukacyjnych Studia Plastyki. Od dwóch sezonów kulturalnych warsztaty Studia Plastyki nabrały niejako charakteru międzynarodowego poprzez udział kilku osób malujących z sąsiedniej Brandenburgii, co stanowić może o wartości roli kultury twórczej bezpośredniej w integrowaniu różnych środowisk oraz znaczeniu właściwie uformowanych i konsekwentnie działających przedsięwzięć edukacyjnych. Główny nacisk w zajęciach warsztatowych kładzie się na technologię rysunku i malarstwa, które to elementy obecnie są niemal zupełnie zapomniane lub pomijane w systemie szkolnym i uniwersyteckim. Dotyczy to szczególnie umiejętności posługiwania się klasycznymi formami rysunku grafitem, węglem oraz malarstwa kryjącego zarówno wodnego jak i olejnego. Tytuł ekspozycji odnosi się do okresu funkcjonowania pracowni rysunku i pracowni malarstwa oraz okresu działania samodzielnej formy ekspozycyjnej Azyl Art. Stanowi również odniesienie do charakteru Studia Plastyki, współpracy i konfrontacji pozytywnej, kreatywnej i twórczej.